

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mráky v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zastoupené Mgr. Gabrielou Nejedlykovou, advokátkou, se sídlem Husova 1285/2, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, týkající se řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 11. 2015, č. j. 18 Ad 21/2013 – 120,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Gabriele Nejedlykové, se sídlem Husova 1285/2, Ostrava – Moravská Ostrava **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1.573 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení případu

[1] Žalobkyně se žádostí ze dne 7. 12. 2010 domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Rozhodnutím ze dne 27. 6. 2011, č. j. X1, žalovaná zamítla námitky žalobkyně ze dne 12. 4. 2011 proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 5. 4. 2011, č. j. X, o zamítnutí žádosti žalobkyně o invalidní důchod, neboť v rozhodné době (k datu vydání rozhodnutí) nesplňuje podmínky

pro jeho přiznání podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť není invalidní.

[2] Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně žalobou podanou Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterou uvedený soud zamítl rozsudkem ze dne 12. 6. 2014, č. j. 18 Ad 21/2013 – 69. Podle posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 8. 3. 2011, posudku posudkového lékaře České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 6. 2011 i podle posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10. 1. 2014, vyžádaného soudem, zdravotní stav žalobkyně (i po doplnění posudku na základě námitek žalobkyně ze dne 21. 5. 2014) je dlouhodobě nepříznivý a rozhodující příčinou tohoto nepříznivého zdravotního stavu je onemocnění séronegativní revmatoidní artritidou. Toto onemocnění hodnotila posudková komise shodně jako posudkoví lékaři v předchozích posudcích podle kapitoly XIII., položky 2a, oddílu A přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., a pokles pracovní schopnosti stanovila při horní hranici procentního rozmezí u tohoto postižení na 15%, a to i s přihlédnutím k dalším onemocněním žalobkyně. Žalobkyně tak nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí 27. 6. 2011 uznána invalidní v žádném stupni. Krajský soud hodnotil posudek posudkové komise ministerstva jako správný, úplný a přesvědčivý, odpovídající na všechny námitky žalobkyně, a proto žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 166/2014 - 30, rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení s tím, že je třeba doplnit dokazování. Krajský soud vázán předně uvedeným závěrem doplnil dokazování dalším doplňujícím posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jen „posudková komise MPSV“) ze dne 20. 8. 2015. K diagnóze obezity tato komise uvedla, že u žalobkyně se jedná o obezitu z medicínského hlediska bez somatických a metabolických komplikací, které se hodnotí při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti. Podle doložených lékařských nálezů žalobkyně netrpí žádným závažným srdečně cévním postižením, kardiopulmonální nevykonností, ani metabolickým gastrointestinálním postižením ani kožními komplikacemi. Samotná diagnóza obezita MBI 43,8 bez jejich somatických a metabolických komplikací není důvodem pro její uznání jako rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalobkyně proto nesplňuje podmínky uvedené v kapitole IV, položce 14c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., neboť obezita u ní není rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Není provázána somatickými ani metabolickými komplikacemi, jedná se o obezitu prostou, nejspíše z hyperalimentace. Posudková komise MPSV tak setrvala na svém posudkovém závěru uvedeném v posudcích ze dne 10. 1. 2014 a 21. 5. 2014.

[4] Krajský soud žalobu opětovně zamítl, neboť na základě tohoto doplnění dospěl k závěru, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí 27. 6. 2011 nebyla invalidní v žádném stupni invalidity podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, ve znění doplňujících posudků, je dostatečně objektivní, vyčerpávající a přesvědčivý, neboť v neposlední řadě vycházel z úplné dostupné zdravotní dokumentace žalobkyně. V druhém doplňujícím posudku pak posudková komise dostatečně zdůvodnila, proč není rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně obezita BMI 43,8. Proto také krajský soud nepřistoupil na důkazní návrh žalobkyně, aby byl vypracován další posudek jinou posudkovou komisí nebo znalecký posudek za účelem zkoumání „zda symptomy, kterými žalobkyně trpí, nejsou příčinou či důsledkem obezity“.

II. Kasační stížnost

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla v záhlaví označený rozsudek krajského soudu, kterým byla její žaloba proti rozhodnutí žalované opětovně zamítnuta. Kasační stížnost opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje zdejšímu soudu, aby napadený rozsudek zrušil.

[6] Stěžovatelka se domnívá, že posudek ze dne 10. 1. 2014 ve znění doplnění ze dne 21. 5. 2014 a ze dne 20. 8. 2015 opět nesplňuje požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. Krajský soud pochybil, když své rozhodnutí založil na předmětném posudku a současně se neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, vyjádřeným v rozhodnutí ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 166/2014 - 30.

[7] Dle stěžovatelky posudková komise nesprávně zhodnotila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky, čímž porušila § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), neboť nedodržela stanovená posudková hlediska. Dle kapitoly IV. položky 14c je pro posouzení a objektivizaci funkčního postižení třeba provést obezitologické vyšetření. Na něm však stěžovatelka nikdy nebyla. V její zdravotní dokumentaci proto nemohou být dokumenty osvědčující, že obezita v jejím případě není doprovázena somatickými a metabolickými komplikacemi. Ani posudková komise předmětné vyšetření u stěžovatelky neprovedla, resp. si jej nevyžádala. Nemohla tedy mít dostatečné podklady k závěru, že stěžovatelka trpí obezitou bez somatických a metabolických komplikací. Posudková komise se zabývala jinými onemocněními, kterými stěžovatelka trpí, ale vůbec nezkoumala, zda předmětné diagnózy či jejich projevy nejsou příčinou či důsledkem obezity. Nadto posudková komise stěžovatelku ani její zástupkyni nepřizvala k jednání dne 20. 8. 2015. Stěžovatelka proto nemohla být vyšetřena, ani se nemohla k dané záležitosti před komisí vyjádřit.

[8] Stěžovatelka považuje doplnění posudkového zhodnocení za neúplné, nepřesvědčivé a nesprávné. Navrhovala vypracování zcela nového posudkového zhodnocení posudkovou komisí z jiného kraje nebo vypracování znaleckého posudku soudem ustanoveným znalcem. Krajský soud pochybil, když navrhované důkazy neprovedl a své rozhodnutí založil na posudku ve znění doplnění ze dne 21. 5. 2014 a 20. 8. 2015. Toto doplnění však není dostatečným podkladem pro rozhodnutí ve věci.

[9] Podáním ze dne 6. 1. 2016 stěžovatelka doplnila kasační stížnost. Považuje za velkou chybu, že po zrušení původního rozsudku krajského soudu rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 166/2014 - 30 se věc dostala u krajského soudu stejnému soudci, který poprvé rozhodl špatně. Stěžovatelka se domnívá, že důvodem nesprávnosti předchozího rozsudku krajského soudu byla skutečnost, že jako člověk rozhodujícího soudce JUDr. Petra Indráčka nezajímala, stejně jako předložené zdravotní zprávy. Stačilo mu, co předložila posudková komise – lživý a zmanipulovaný posudek. Stěžovatelka tvrdí, že po prvním rozhodnutí o věci krajským soudem napsala dopis předsedkyni krajského soudu, v němž vyslovila přání, aby v případě úspěchu u Nejvyššího

správního soudu již o věci znovu nerozhodoval jmenovaný soudce, neboť je podjatý s ohledem na shora uvedené skutečnosti, ale i proto, že byl pod tlakem dozorujícího zaměstnance Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě, který se zúčastnil ústního jednání ve věci. Mrknutím oka dal soudci pokyn, aby už jednání ukončil v neprospěch stěžovatelky. Soudce však musí být nezávislý a nesmí se nechat ovlivňovat či dokonce dozorovat nějakou cizí osobou. Přesto po vydání zrušujícího rozhodnutí Nejvyššího správního soudu rozhodoval o věci stěžovatelky opět stejný soudce. Proto krajský soud rozhodl znovu nesprávně. Nebral ani v potaz, že stěžovatelka se chtěla osobně účastnit ústního jednání ve věci, přičemž se z důvodu úrazu řádně omluvila z nařízeného jednání. Nepřihlédl ani k návrhu na vypracování nového zdravotního posudku a nikterak na něj nereagoval.

[10] Stěžovatelka rovněž informovala soud o svém nepříznivém zdravotním stavu, na základě něhož jí však žalovaná nechce přiznat stupeň úplné invalidity. Od roku 2014 jí byl přiznán II. stupeň invalidity. Stěžovatelka tvrdí, že již v době, kdy žádala o přiznání plné invalidity, byla velmi nemocná a její stav se ještě tak zhoršil, že již nemůže ani chodit. Popisuje své zdravotní komplikace, nemoci a bolesti, jakož i obezitu. Dle svých slov má nyní nejen fyzické, ale i psychické problémy. Vyjmenovala celou řadu svých diagnóz. Stěžovatelka tvrdí, že všechny uvedené nemoci se u ní určitě neobjevily za poslední rok, ale že je musela mít již v době, když začala mít zdravotní problémy. Již v roce 2011 potřebovala k chůzi hůl. Poslední doplnění posudku o svém zdravotním stavu považuje za nerelevantní a zmanipulované, neboť nezohledňuje zjištěné nemoci. To potvrzuje i skutečnost, že ani od června 2014 nebyl stěžovatelce přiznán plný invalidní důchod, přestože po nepovedené operaci, kdy jí bylo těžce ublíženo na zdraví, je její zdravotní stav ještě vážnější. Byla však odkázána, aby se obrátila na nemocnici. To stejné se děje i ohledně přiznání invalidního důchodu za roky 2011 až 2013, přestože již tehdy byla stěžovatelka nemocná a má k tomu i důkazy. Jedná se o nemorální a nepoctivé jednání.

[11] Stěžovatelka je přesvědčena, že požadované nároky uplatňuje oprávněně, neboť je skutečně nemocná. Požaduje, aby jí dal Nejvyšší správní soud opět za pravdu, ale pověřil již rozhodováním o věci jiného soudce.

[12] Podáním ze dne 9. 4. 2016 stěžovatelka opakovaně doplnila svá tvrzení, která doložila i lékařskou zprávou praktické lékařky ze dne 25. 8. 2015 obsahující výpis ze zdravotní dokumentace na žádost stěžovatelky, dále špatně čitelnou a neúplně okopírovanou zprávou ze dne 22. 6. 2015 týkající se potíží způsobených operací z května 2014, a zprávou z ortopedické ambulance ze dne 21. 5. 2015. Předmětné listiny dokládá, neboť se domnívá, že posudky Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě nejsou úplné a pravdivé, neboť v nich nejsou zohledněny zprávy, které dle stěžovatelky měly být posouzeny. Stěžovatelka dále popisuje okolnosti operace, kterou prodělala v květnu 2014, a opakovaně i nemoci, kterými trpí. Přesto jí žalovaná (dle slov stěžovatelky spíše Okresní správa sociálního zabezpečení v Ostravě) nechce přiznat plný invalidní důchod. Stěžovatelka má však různé obtíže a od operace již nemůže téměř nic dělat. Cítí se diskriminována a poškozena na svých lidských právech, neboť nemůže pracovat a žalovaná ji stále odkazuje na nemocnici, která jí nepovedenou operací způsobila zdravotní potíže, a nechce jí přiznat plný invalidní důchod.

[13] Žalovaná se ke kasační stížnosti nikterak nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou; stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Současně shledal, že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[15] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, *jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*

[16] K právní úpravě nepřipustnosti kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. se ve své judikatuře opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud i Ústavní soud (naposledy se Ústavní soud této problematice zevrubně věnoval v nálezu ze dne 16. 3. 2016, sp. zn. III. ÚS 1237/15, úvahy Nejvyššího správního soudu lze nalézt zejména v usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 – 165). Podle ustálené judikatury je nutné citované ustanovení vykládat při vědomí jeho účelu, kterým je zamezit bezúčelnému řetězení kasačních stížností a prodlužování řízení v případech, ve kterých Nejvyšší správní soud ve věci již svůj závazný právní názor vyslovil. Závazným právním názorem ve smyslu § 110 odst. 3 s. ř. s. je přitom třeba rozumět v kasačním rozsudku vyjádřený závěr o interpretaci a aplikaci práva, jež bylo nebo mělo být užito v rozhodované věci a jímž se Nejvyšší správní soud zabýval při posuzování kasačních námitek nebo nad jejich rámec v mezích § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

[17] Nepřipustnost kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nicméně nelze chápat absolutně, citované ustanovení se neuplatní např. v případě, kdy Nejvyšší správní soud vytkl (při prvním přezkumu) krajskému soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, popřípadě nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Stejně tak v případech, kdy dojde ke změně skutkových nebo právních poměrů ve věci, resp. doplnění dokazování, změně či zrušení aplikovaného právního předpisu, deklaraci protiústavnosti předpisu Ústavním soudem, nebo podstatné změně judikatury, jež by byl i Nejvyšší správní soud ve svém novém rozhodnutí povinen akceptovat.

[18] V projednávané věci Nejvyšší správní soud vytkl krajskému soudu vadu řízení, neboť vycházel z posudku posudkové komise, který se nevypořádal s vlivem jednoho z diagnostikovaných onemocnění stěžovatelky na posouzení míry poklesu její pracovní neschopnosti, a tato vada mohla mít vliv na rozhodnutí ve věci samé, tj. posouzení splnění podmínek invalidity k rozhodnému datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Zavázal proto krajský soud doplněním dokazování.

[19] Stěžovatelka se v druhé podané kasační stížnosti dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Již v předcházejícím rozsudku kasační soud uvedl (viz bod [7] rozsudku č. j. 6 Ads 166/2014 – 30), že pokud se uplatněné námitky týkají výlučně úplnosti a přesvědčivosti lékařských posudků, lze tyto podřadit pouze pod písm. d) předmětného ustanovení. Stěžovatelka vytýká nyní v kasační stížnosti, resp. v dalších podáních na ni navazujících i procesní pochybení v navazujícím postupu posudkové komise při vydání doplňujícího posudku a i v navazujícím řízení před krajským soudem po

zrušení jeho prvního rozsudku v této věci. Dle obsahu kasační stížnosti a podání stěžovatelky v žádné námitce není konkrétně uvedeno, v čem stěžovatelka spatřuje nesprávné posouzení právní otázky soudem dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud není vázán důvody, pod které stěžovatelka podřadila své námitky a není ani jeho oprávněním za stěžovatelku argumentaci pod obecně označením důvod podřaditelnou domýšlet. Je však zřejmé, že stěžovatelka brojí proti doplnění dokazování v dané věci a uplatňuje i procesní vady v navazujícím řízení, s nimiž se kasační soud je povinen vypořádat.

[20] Nejvyšší správní soud proto nevyhodnotil kasační stížnost jako nepřipustnou a přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[21] Kasační stížnost není důvodná.

[22] Vzhledem k argumentaci samotné stěžovatelky v jejích podáních, považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že již v předchozím rozsudku v této věci zdůraznil, že krajský soud při přezkoumání rozhodnutí žalované v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí, aplikuje při přezkumu rozhodnutí žalované § 77 odst. 2 s. ř. s. a posudek posudkové komise hodnotí jako každý jiný důkaz. S ohledem na mimořádný význam posudku v tomto řízení, klade důraz na úplnost a přesvědčivost posudku. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2013, č. j. 4 Ads 47/2013 – 20, *„posouzení zdravotního stavu a souvisejícího pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. V posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a dochovaná pracovní schopnost pojištěnce, nýbrž se v něm zaujmají i posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Tento posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na který je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost.“*

[23] V daném případě byl pro uznání invalidity stěžovatelky rozhodný její zdravotní stav ke dni 27. 6. 2011, neboť žalovaná rozhodovala o žádosti stěžovatelky o přiznání invalidity, podané již v roce 2010. Na posouzení jejího zdravotního stavu k uvedenému rozhodnému datu tak nemohla mít vliv následná změna (zhoršení) jejího zdravotního stavu v důsledku operace, kterou podstoupila 26. 5. 2014, ani případný následný vývoj již dřívějších diagnostikovaných onemocnění. Jak vyplývá z předloženého spisu, přistupující další onemocnění či zhoršení zdravotního stavu po operaci dne 26. 5. 2014, byla následně posuzována samostatně, a stěžovatelce byla přiznána od 18. 6. 2014 invalidita v I. stupni (rozhodnutím ze dne 5. 2. 2015 na základě posudku ze dne 29. 9. 2014), a dále od 27. 5. 2015, resp. 11. 5. 2015 invalidita ve II. stupni (rozhodnutím ze dne 18. 9. 2015 ve znění změny rozhodnutím ze dne 22. 1. 2016, na základě posudků ze dne 13. 7. 2015, resp. 25. 11. 2015). Uvedená navazující řízení a k nim se vztahující posouzení zdravotního stavu však nejsou předmětem tohoto řízení, námitky samotné stěžovatelky, že jí měla být již od

pokračování

června 2014 přiznána plná invalidita a její výhrady vůči postupům v těchto navazujících řízeních se tak mýjí s předmětem tohoto přezkumného řízení.

[24] V nyní (opakovaně) projednávané věci byl proto rozhodný pro uznání invalidity již od data podání první žádosti v roce 2010 zdravotní stav stěžovatelky zjištěný a posouzený k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, tj. k 27. 6. 2011. Krajský soud respektoval shora uvedený závěr tohoto soudu (viz bod [3] shora) a vyžádal doplnění posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Tato komise dne 20. 8. 2015, v návaznosti na již dříve učiněné posouzení zdravotního stavu stěžovatelky tak posuzovala již jen otázku, zda diagnostikovaná obezita v době rozhodování (k datu 27. 6. 2011) mohla či nemohla být rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s největším dopadem na pokles pracovní schopnosti. Podkladem pro toto posouzení byla lékařská dokumentace vypovídající o zdravotním stavu stěžovatelky k uvedenému datu, další vyšetření by nemohla výrazně ovlivnit výsledky posouzení, protože jejich závěry není možno aplikovat zpravidla zpětně (k tomu srovnej odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2003, č. j. 4 Ads 40/2003 - 217, taktéž rozsudek ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 Ads 193/2014 - 46).

[25] Stěžovatelka namítá, že posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10. 1. 2014 ve znění doplnění ze dne 21. 5. 2014 a ze dne 20. 8. 2015 nesplňuje opět stanovené požadavky a krajský soud opět pochybil. Konkrétně posudková komise nedodržela stanovená posudková hlediska dle kapitoly IV. položky 14c, podle nichž je pro posouzení a objektivizaci funkčního postižení třeba provést obezitologické vyšetření, na kterém nikdy nebyla. Proto její zdravotní dokumentace neobsahuje žádný závěr, zda obezita v jejím případě není doprovázena somatickými a metabolickými komplikacemi; posudková komise předmětné vyšetření u stěžovatelky neprovedla a nemohla tedy mít dostatečné podklady k závěru, že stěžovatelka trpí obezitou bez somatických a metabolických komplikací. Ač se zabývala jinými onemocněními stěžovatelky, nezkoumala, zda předmětné diagnózy či jejich projevy nejsou příčinou či důsledkem obezity.

[26] Nejvyšší správní soud stěžovatelce nepřisvědčil. Již doplnění původního posudku ze dne 10. 1. 2014, zpracované posudkovou komisí MPSV ze dne 21. 5. 2014, bylo velmi zevrubné a Nejvyšší správní soud v něm postrádal toliko zdůvodnění /odborný závěr/, proč není diagnostikovaná obezita u stěžovatelky na základě doložené lékařské dokumentace rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s dopadem na snížení její pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení v tomto doplnění vychází z výčtu lékařské dokumentace a z této vychází i doplnění navazující ze dne 20. 8. 2015 ve svém závěru, že „Posuzovaná netrpí žádným závažným srdečně - cévním postižením, kardiorepirační nevýkonností, ani metabolickým gastrointestinálním postižením ani kožními komplikacemi. Hybnost v nosných kloubech dolních končetin je normálního rozsahu, depresivně neurotická symptomatologie je jen lehká...samotná diagnóza obezita MBI 43,8 bez jejich somatických a metabolických komplikací není důvodem pro konstatování, že se jedná o rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u posuzované a nesplňuje podmínky v kapitole IV., položce 14c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., s poklesem prac. schopnosti 40-60%. Obezita u posuzované není provázena somatickými ani metabolickými komplikacemi, jedná se o obezitu prostou, nejspíše z hyperalimentace“. Tomuto závěru výsledky lékařských vyšetření citované v doplnění posudku ze dne 21. 5. 2014 poskytují dostatečnou oporu.

[27] Nejvyšší správní soud již v předcházejícím rozsudku v této věci uvedl, z jakých důvodů soudu nepřísluší hodnotit posudek z medicínského hlediska a z hlediska věcné správnosti a nemůže tak zasahovat znalcům do úvahy, zda je v konkrétním případě na základě již shromážděné lékařské dokumentace s výpovědní hodnotou o objektivních nálezech z jednotlivých oborů (kardiologie, interny, ortopedie a dalších) z odborného hlediska nutné a s ohledem na časový odstup relevantní pro posouzení zdravotního stavu, podrobit posuzovanou osobu dalšímu odbornému vyšetření (v daném případě obezitologickému), jestliže se posuzovaná osoba v době rozhodné sama nepodrobila a takové vyšetření a případnou léčbu vzhledem ke svým zdravotním potížím dříve ani nevyhledala. Jestliže z objektivních lékařských nálezů v rozhodné době vyplynulo, že stěžovatelka netrpí závažným srdečně - cévním postižením, kardiorepirační nevykonností, ani metabolickým gastrointestinálním postižením ani kožními komplikacemi, a hybnost v nosných kloubech dolních končetin je normálního rozsahu, depresivně neurotická symptomatologie je jen lehká, nenasvědčovalo nic tomu, že by se v souvislosti s obezitou projevy pro rozhodnutí o invaliditě relevantní komplikace, ale zjištění odpovídá závěru, že jde o obezitu prostou. Soud je oprávněn hodnotit toliko, zda byl znalecký posudek náležitě odůvodněn, zda jeho závěr je logický a zda vycházel z dostatečných podkladů. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku výslovně uvedl, že považuje posudek včetně jeho doplňků již za objektivní, vyčerpávající a přesvědčivý, tzn. i dostatečně odůvodněný. Nejvyšší správní soud, vzhledem k tomu, že v intencích jeho závěru z předcházejícího rozsudku došlo k požadovanému doplnění, neshledal důvod k tomu, aby takový závěr krajského soudu neaproboval.

[28] Namítá-li stěžovatelka, že posudková komise MPSV jí ani její zástupkyni nepřizvala k jednání dne 20. 8. 2015, a proto nemohla být vyšetřena, ani se nemohla k dané záležitosti před komisí vyjádřit, není tato námitka důvodná. Stěžovatelka byla podle protokolu z jednání posudkové komise MPSV v Ostravě ze dne 24. 4. 2014 přítomna společně se svou zástupkyní jednání této komise, vyjádřila se ke svým zdravotním problémům, předložila další lékařské zprávy a byla vyšetřena přítomným odborným lékařem – internistou. Na základě dalších vyžádaných zpráv byl vydán posudek (doplnění) ze dne 21. 5. 2014. Jestliže bylo úkolem posudkové komise MPSV následně toliko doplnit posudek stran diagnostikované obezity a pro toto posouzení lékařská dokumentace poskytovala dostatečný podklad, nelze samotnou neúčast stěžovatelky při navazujícím jednání komise považovat za pochybení, které by mohlo výsledek ovlivnit, neboť zdravotní stav stěžovatelky následně doznal změn, a byl samostatně posouzen v jiném řízení (viz bod [24] tohoto rozsudku). Smyslem vyšetření posuzované osoby před posudkovou komisí je ověření pro posouzení relevantního zdravotního stavu. Účast posuzované osoby je sice pravidlem, takové pravidlo však neplatí bezvýjimečně (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011 – 7). Pokud má posudková komise MPSV dostatek přesvědčivých podkladů k posouzení zdravotního stavu, není bez dalšího povinna posuzovaného sama (nadto opakovaně) vyšetřit. Dle § 16a odst. 4 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb. je orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 citovaného zákona oprávněn (nikoli povinen) vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu u určeného poskytovatele zdravotních služeb nebo jinému odbornému vyšetření. Rozsah požadovaného vyšetření však závisí na zhodnocení posudkového lékaře.

pokračování

[29] Z důvodů předně uvedených nelze stěžovatelce přisvědčit, že krajský soud pochybil, jestliže neshledal důvod pro vypracování zcela nového posudkového zhodnocení posudkovou komisí jiného kraje nebo k vypracování znaleckého posudku soudem stanoveným znalcem. Nejvyšší správní soud opět odkazuje na svou předchozí judikaturu týkající se zacházení s návrhy na provedení důkazů uplatněnými ze strany účastníků soudního řízení správního: „*Soud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, toto právo jej však nezabavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publikováno pod č. 618/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud konstatuje, že neshledal pochybení krajského soudu v souvislosti s tím, že neprovedl další důkazy, neboť posudek posudkové komise MPSV, včetně jeho vyžádaných doplňků obstál v testu správnosti, úplnosti a přesvědčivosti a krajský soud proto již toliko stručně odmítl návrh na doplnění dokazování naznačeným směrem, vzhledem k nadbytečnosti nového posouzení.

[30] Stěžovatelka sama ve svém podání z 6. 1. 2016 vyjadřuje nespokojenost s tím, že ve věci rozhodoval opět ten samý soudce krajského soudu, vytýká mu nesprávný postup, a to opakovaně a poukazuje na přání, které údajně vyjádřila v dopisu předsedkyni tamního soudu, aby o věci rozhodoval jiný soudce. Naznačuje dále možnou podjatost jmenovaného soudce proto, „*že byl pod tlakem dozorujícího zaměstnance Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě, který se účastnil ústního jednání*.“

[31] Takto tvrzené skutečnosti nemohou Nejvyšší správní soud vést k jakémukoli rozhodnutí. Domnívala-li se stěžovatelka, že jsou dány pochybnosti o nepodjatosti rozhodujícího soudce, jemuž byla věc přidělena podle rozvrhu práce, a jemuž náleží ve věci rozhodnout i po zrušení jeho původního rozsudku, mohla vznést v tomto řízení námitku podjatosti, o které by rozhodl Nejvyšší správní soud (§ 8 a násl. s. ř. s.). Ze soudního spisu předloženého krajským soudem v této věci nevyplývá, že by takovou námitku uplatnila, nadto pochybnosti o nepodjatosti soudce mohou spočívat nikoli v postupu při vedení řízení a v rozhodovací činnosti soudce, ale toliko v jeho poměru k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům. Stěžovatelka se účastnila jednání před soudem dne 13. 3. 2014 osobně spolu se svou zástupkyní, z obsahu protokolu plyne, že žalovaná se omluvila. Osoby z řad případné veřejnosti (není - li veřejnost vyloučena) se do protokolu nezaznamenávají ani se neidentifikují. Tvrzení stěžovatelky tak nelze ověřit; ze soudního spisu ani žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly podjatosti soudce, nevyplývají.

[32] Vytýká-li stěžovatelka, že se chtěla osobně účastnit posledního ústního jednání, lze jí přisvědčit potud, že po doplnění posudku ze dne 20. 8. 2015 bylo jednání nařízeno na 17. 9. 2015, žádosti stěžovatelky o odročení soud vyhověl a jednání odročil na 5. 11. 2015. Stěžovatelka opakovaně požádala o odročení jednání podáním doručeným soudu 29. 10. 2015 z důvodu úrazu dne 30. 8. 2015 s tím, že musí jít na další kontroly dne 3. a dne 12. 11. 2015. Podle lékařské zprávy ze dne 15. 9. 2015 jí byl doporučen klidový režim, následně dne 23. 9. 2015 byla vyšetřena opět. Soud stěžovatelce sdělil, že této druhé žádosti nevyhovuje, toto sdělení jí přímo bylo doručeno dne 3. 11. 2015. K věci samé je ve spise písemné vyjádření ze dne 29. 10. 2015 zástupkyně stěžovatelky. Při jednání dne 5. 11. 2015 byla tato zástupkyně přítomna, proti usnesení, že bude jednáno v nepřítomnosti žalobkyně, námitku nevznesla a jednání proběhlo. Nejvyšší správní soud neshledal v tomto postupu soudu porušení práva stěžovatelky být osobně jednání účastna. Krajský soud jí sdělil včas, že její druhé žádosti nevyhověl, její zástupkyně při jednání nebrojila proti

rozhodnutí soudu, že bude jednáno bez její osobní účasti, ani nevyslovila, že stěžovatelka na osobní účasti i nadále trvá a žádá o odročení jednání znovu. Soud proto mohl důvodně předpokládat, že stěžovatelka, pakliže se sama nedostavila, od osobní účasti upustila a za dostatečné shledala, že bude při jednání zastoupena ustanovenou zástupkyní.

[33] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud zhodnotil věc správně. Z výše popsaných důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[34] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 2 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaná měla ve věci úspěch, podle § 60 odst. 2 s. ř. s. nemá však právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jelikož jde o věc důchodového pojištění.

[35] Stěžovatelce byla usnesením krajského soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 18 Ad 21/2013 - 7, ustanovena zástupkyní Mgr. Gabriela Nejedlíková. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., části věty první za středníkem, platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Soud přiznal ustanovené zástupkyni odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti). Za tento úkon jí náleží podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 7 bodem 3 a § 9 odst. 2 advokátního tarifu odměna ve výši 1.000 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náleží zástupkyni stěžovatelky náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za jeden úkon, celkem tedy 1. 300 Kč. Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 273 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 1.573 Kč. Odměna bude vyplacena ve stanovené lhůtě z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu